

זמני השבת

כניסת שבת: 16:26

יציאת שבת: 17:17

רבנו תם: 17:51

אור הנר

עורך: נריה אטון, פרשת "ויצא"

נא לא לקרוא בשעת התפילה, העלון טעון גניזה.

העלון
השבועי
למשפחהבית הכנסת מקום
השראת הכינה

דבר העורך

"וַיֹּאמֶר אֲכָן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי"

רש"י: אם ידעתי לא ישנתי במקום קדוש זה.

נתאר לעצמנו אדם מתפלל ביום הכיפורים מתפילת כל נדרי, ערבית, שחרית מוסף וכן הלאה הכל בכוונה גדולה, עם בכיות ותחנונים על העבר ובקשות לעתיד. כשהגיע לתפילת נעילה, נרדם – והנה בחלומו רואה הוא את המספרים של מפעל הפיס, חולם שזכה ונחיה לאיש עשיר. מתעורר כולו שמח וממשיך בתפילה.

למחרת יום הכיפורים, מיד רץ לדוכן מפעל הפיס, וכתב את המספרים שראה בחלום. מיד לאחר ההגרלה גילה שאכן זכה במיליון שקל. כל כך שמח האיש שמן השמים רצו שהוא ירדם (בתפילת הנעילה) ויראה בחלומו את המספרים ויזכה לעשירות, אכן היה שווה לו להירדם?

יעקב אבינו בפרשתנו חולם חלום, ובו הוא מתברך בכל הברכות הטובות ביותר "הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה..."

ושמרתיו בכל אשר תלך. כשהוא קם אומר יעקב אבינו "אם ידעתי שזה מקום קדוש לא הייתי יישן". "אפילו שמן השמים רצו שאני אקבל ברכה, לא צריך שאירדם בבית הכנסת, אם רצון ה' ליתן לי ברכות, יתנם בהיתר ולא באיסור."

הסתכלות זו נראית לנו שונה, אומנם מכאן רואים אנו את החשיבות הגדולה שהחשיבו האבות הקדושים את בית השם.

עלינו לדעת שבית הכנסת הינו מקום קדוש, בית מקדש מעט, ועלינו להיזהר בכבודו ובמשמרתו.

כתוב בזוהר הקדוש (פרשת תרומה דף קל"א) "מי שמספר בבית הכנסת דברי חול, או לו שהראה פרוד, או לו שגרע מהאמונה, או לו וכו'... שמראה שאין לו אלוקים ואינו נמצא שם (בבית הכנסת) ואין לו חלק בו ואינו ירא ממנו ומנהיג קלון בתיקון העליון שלמעלה".

כתב "הבן איש חי", שהטעם שמדבר בבית הכנסת מראה שאין לו חלק באלוקי ישראל, משום שלגבי עם ישראל נקרא הקב"ה אלוקי ישראל. משום שאין ביניהם שר אמצעי, אבל לגבי אומות העולם נקרא הקב"ה אלוקי האלוקים משום שיש להם שרים אמצעיים. הראיה לכך שישאל איך להם שר אמצעי ממה שהקב"ה השרה את שכינתו בבית הכנסיות ובבתי המדרשות. המדבר בבית הכנסת מראה שאינו מודה שהשכינה שורה שם, ולכן אין לו חלק באלוקי ישראל.

ויש אדם שלא רוצה לדבר בבית הכנסת, אבל כשמדברים אליו אחרים נראה לו כבושה וכגאווה שלא להשיבס ולומר להם שהוא אינו מדבר בבית הכנסת, ומתוך כך גם הוא מדבר בכאב לב עד שלבסוף נעשה לו כהיתר. והאיש הירא את ה', יאחזמו רעד, ולא יבוש מפני שום אדם, ויאמר בפה מלא: "איני מדבר בבית הכנסת", שהרי זה דומה למי שרוצים לאבד ממנו הון עתק או להרגו, שלא יחוש לבושה ולא לשום דבר ויחיש מפלט לו.

על אחת כמה וכמה שצריך לחוס על נפשו וכבוד קונו.

לכן צריכים אנו להשתדל שאנו מגיעים לבית הכנסת ולבית המדרש, לבל נדבר דברי חולין ונזלזל בכבוד המקום, וכדברי יעקב אבינו ש"אם ידעתי לא ישנתי".

ועלינו לדעת ולזכור תמיד שבת הכנסיות ובתי המדרשות הינם המקום לקבל את השפע הגדול היורד מלמעלה. ובמקום זה אנו מבקשים מבורא עולם את רצונו ומשאלותינו, למה לנו לחסום זאת על ידי הדיבורים המקלקלים שפע כה גדול? יה"ר שנרע להתחזק בענין זה ונזכה לראות בביאת גואל צדק אמן, שבת שלום ומבורך.

פרפראות לתורה

"וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם"

שנינו במסכת ברכות (כ"ו:) רבי יוסי ברבי חנינא אמר: תפילות אבות תיקנום. אברהם תיקן תפילת שחרית, יצחק תיקן תפילת מנחה, ויעקב תיקן תפילת ערבית.

החכם הספרדי רבי יצחק אבוהב, בעל "מנורת המאור" מעיר בעניין זה צא וראה, שהאות השנייה בשמותיהם של שלושת האבות מרמזות על התפילה המיוחסת לכל אחד מהם. האות השנייה בשם "אברהם" היא ב' – רמז לתפילת בוקר. האות השנייה בשם "יצחק" היא צ' – רמז לתפילת צהרים. האות השנייה בשם "יעקב" היא ע' – רמז לתפילת ערב. הוסיפו על כך חכמים: בקריאה "שמע ישראל" (דברים ו', ד') מצוי רמז, שישראל צריכים להתפלל בכל יום שחרית מנחה וערבית.

ראשי התיבות של שלוש התפילות מצטרפים למלה "שמע". הנוטריקון של שמע במחופך הוא: "עול מלכות שמים".

וכן: "שאו מרום עיניכם"

"וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם"

מפרש רבי שלמה אפרים בעל ה'כלי יקר': רבותינו ז"ל אמרו: שזוהו הר המוריה שנאמר בו "וירא את ה'מקום" מרחוק".

ומפרש בעל ה'כלי יקר': לכך קראו 'מקום' סתם, לפי שהוא מקומו של עולם, הן מצד ששם אבן השתיה ומשם חוששת העולם (וימא נ"ד) הן מצד שעדיין כל העולם מיוסד עליו, כי ממנו יוצא השפע לכל העולם (ראה זוהר חדש רות מז)

ומפרש רבי יעקב בעל הטורים: "ויפגע במקום" ג' פעמים כתוב בפסוק המילה 'מקום' – "ויפגע במקום" "ויקח מאבני המקום" "וישן במקום". רמז לג' רגלים שיעלו בניו למקום ההוא, (בית המקדש).

"וַיִּזְכֹּר וַיִּהְיֶה סֶלֶם מִצֵּב אֶרְצָה וְרָאֵשׁוּ מִגֵּיעַ"

הַשְּׂמִימָה

אותיות "סולם" – אומר רבנו יעקב "בעל הטורים" – בגמטריא "ממון" ובגמטריא "עוני" (כולן עולות למנין 136) כי זה ישפיל וזה ירים. ואכן, כשם שהסולם עשוי שלבים ומדרגות, ובני אדם "עולים ויורדים בו" – הוא הדין לגבי השפעת הממון. פעמים הממון מוריד את האדם לשפל המדרגה עד שהוא בבחינת "מוצב ארצה", ולפעמים הממון מעלה את האדם לגבהי מרומים, עד ש"ראשו מגיע השמימה". על האדם לזכור בכל עת, שהממון – בדומה לסולם – אינו אלא אמצעי לטפס על ידו משלב לשלב ולהגיע למעמד רם ומכובד בחיים, אך לעולם אין לעשותו מטרה בפני עצמה.

"וַיִּהְיֶה סֶלֶם מִצֵּב אֶרְצָה וְרָאֵשׁוּ מִגֵּיעַ"

הַשְּׂמִימָה

אומרים משמו של האדמו"ר רבי ישראל מרוזין המילה "סולם", המזכרת בחלום יעקב, מרמזת בדרך של ראשי תיבות לסעודת מלווה מלכה. בעוונותינו הרבים זהו "סולם מוצב ארצה" – שאין חבריות נזחרים כראוי במנהג זה, ולפעמים אף מזלזלים שלא כדין בסעודת דוד מלכא משיחא.

אך האמת היא ש"ראשו מגיע השמימה" – ערכו ומעלתו של מנהג זה מגיעים לגבהי מרומים, ואשרי מי שדבק בו כהלכה, בכל מוצאי שבת, מקיים את הסעודה בפת.

פניני הבן איש חי

"וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל לָבָן הֲבֵה אֶת אִשְׁתִּי כִּי מִלְּאֹי יָמִי וְאֲבֹאָה אֵלֶיָּהּ"

במסכת סוטה (דף יז.) דרשו חז"ל: איש ואשה זכו – שכינה ביניהם, ואם לאו – אש אוכלת, ופירשו: מילת "אש" נמצאת הן ב'איש' והן ב'אשה', אלא שאם זכו משמשת האות י' שיש ב'איש' והאות ה' שיש ב'אשה', לשם השכינה הנקראת י"ה, והרי היא שרויה ביניהם. לפי דרש זה, אפשר לפרש את דברי יעקב אבינו כך "הבה את אשתי" ברצוני לישא אותה, "ואבואה אליה" דהיינו אותיות א"ל – י"ה. היינו, כי בנישואין אלו אזכה ששם י-ה ישכון בינינו.

ובדרך אחרת, בסדר עולם רבא לתנא רבי יוסי בן חלפתא מובא, שרחל ולאה תאומות היו, ונשאו ליעקב בהיותן בנות כ"א שנים, רחל נפטרה בהיותה בגיל ל"ו שנים, נמצא שהיתה עם יעקב ט"ו שנים, וזה שאמר יעקב ברוח קודשו: "ואבואה אליה" כלומר אל – י"ה שהוא מנין ט"ו כלומר, שאהיה עמה ט"ו שנים (ובזה גם אפשר לתרץ מה שכתוב "ויתן לו את רחל בתו לו לאשה" שתיבת 'לו' השניה מיותרת היא, אך לפי מה שהבאנו שימי חייה של רחל היו ל"ו שנים, דבר זה נרמז בתיבת לו לאשה).

אור החיים על הפרשה

תמה האור החיים הקדוש: מדוע לא קפצה ליעקב אבינו הדרך כדרך שקפצה לו כשהגיע לחרן. וכמו שיש קפיצת הדרך לכל "אוהבי שמו", ואפילו לאליעזר עבד אברהם חיתה קפיצת הדרך.

ותירץ: משום שבורא עולם רצה להוכיח לו שלא היה צריך לברוח מלבן, מכיוון שגם אם לבן היה משיג אותו לא היה יכול ליגוע בו ולא להזיק לו, אפילו לדבר אליו דיבור כלשהו. ואם הייתה ליעקב אבינו קפיצת הדרך היה נראה חס וחלילה שאין אפשרות להצילו מיד לבן ללא בריחה ממנו.

ומסיף האור החיים הקדוש: שהנס הגדל יותר להציל בן אדם בעל בחירה מעשות בחירתו, יותר מאשר נס בשינוי הטבע.

(ישוים ותיורצים על אור החיים הקדוש)

בגד ללבוש ולא בגד לאכול

הצדיק רבי דויד'ל בידרמן מללוב זיע"א היה מגדולי האדמו"רים במרכז פולין ועשה נפשות הרבה לתנועת החסידות. עם כל זאת חי עם בני משפחתו בעוני רב, והיו ימים שבני ביתו רעבו ללחם, פשוטו כמשמעו.

ומעשה באחד מימי החורף, התבונן רבי דויד'ל בארגז הלחם וראה שלא נשארה פרוסה לפיות הרעבים של אשתו וילדיו. מיד הסיר מעליו את מעיל הפרווה, ששימש לו בימי הקור, ומשכנו תמורת הלואאה דחופה לצרכי הבית. כשהגיע רבי דויד'ל לביתו, כשגופו רועד מקור לאחר הסרת מעיל הפרווה בבית העבט – אמר לבני הבית הנבוכים: היום הזה הבנתי כראוי את תפילת יעקב אבינו: "ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש" (כ"ח, כ). כמה טוב לו לאדם, שמקיים בו "בגד ללבוש" – ולא "בגד לאכול"; שאינו נערך למכור בגדו או למשכנו תמורת לחם לילדיו. (פרפראות לתורה)

הלכות שבת

הלכות מוקצה

דיני כלי שמלאכתו להיתר

כ"ה. פרחים הנמצאים בתוך מים שבאגרטל, מותר לטלטל האגרטל להעבירו משלחן לשלחן.

כ"ו. פרחים העשויים מבד או מנייר, מותר לטלטלן בשבת, ככלי שמלאכתו להיתר. וילקוט יוסף שבת כרך ב' עמוד תסו סעיף י'.

כ"ז. עציץ עם עפר הגדלים בו פרחי נוי, בין של מתכת ובין של חרס, אפילו אינו נקוב יש לזהר מליטלו מעל גבי קרקע שאינה מרוצפת להניחו על גבי יתדות, או אפכא. ועיין במשנה ברורה סי' שלו שהביא מהפרי מגדים שנסתפק אם עציץ זה הוי מוקצה, אמנם לדעת כולם אסור לשנות מצב ניקתו.

אולם אם עובר ליד העציץ ועל ידי כך מנענע את העלים בגופו, אין בכך כלום, מאחר והוי טלטול מן הצד. [שם עמ' תסו].

כ"ח. מותר להריח בשבת שושנים ובשמים המחוברים לקרקע, ואין לחוש שמא יתלוש מהם, ומעיקר הדין מותר לאוחזם בידיהם בעת שמברך עליהם ברכת הריח, אך יזהר שלא יתלוש. וילקוט יוסף הלכות ברכות עמ' תקנדו.

כ"ט. הדסים בשאר שבתות השנה [חוץ מסוכות] אינם מוקצים, שהרי ראויים הם להרחצה. וכן שאר מיני בשמים, טבק, מי בושם. אבל סיגריות, ומקטרת, הוי מוקצה. וילקוט יוסף שבת ב' עמ' תסז.

ל. סיגריות של סוכריה או מסטיק בטעם מינטא, והם דומים לסיגריות אמיתיות, אין בהם איסור בשבת, ואין לחוש למראית העין. וילקוט יוסף שבת כרך ב' עמוד תסח סוף הערה יא.

ל"א. משקפת שמסתכלים בה לרחוק ולקרוב, אינה מוקצה ומותר לטלטלה בשבת. [ילקוט יוסף תסט].

ל"ב. מצלמה וכל חלקיה, וכן סרטי צילום, חשובים כמוקצה בשבת. וילקוט יוסף שבת ב' עמוד תסט.

ל"ג. מניפה העשויה להבריא זבובים, או לעשות בה רוח להפיג את חום היום, מותר לטלטלה בשבת. וילקוט יוסף שבת כרך ב' עמוד תעו.

ל"ד. שטיח אינו מוקצה. ושטיח מקיר לקיר, אם יצא חלק ממנו מותר ליגע בו אף אם על ידי כך מנענעו. וילקוט יוסף שבת כרך ב' עמוד תעו.

ל"ה. מטאטא העשוי לכבד בו את קרקע הבית, מותר לטלטלו בשבת, אפילו לעורך שמירתו, ככל כלי שמלאכתו להיתר. וכל שכן לעורך ניקוי הבית. ויש להקל בזה גם לאשכנזים ההולכים לפי שיטת הרמ"א. [ילקוט יוסף שבת כרך ב' עמוד תעו].

(ילקוט יוסף)

הלכות חנוכה

אמר רב הונא הרגיל בנר
הויין לו בנים תלמידי חכמים.

הסבר וטעם לקיום המצוה

שמונת ימי חנוכה מתחילים בכ"ה בכסלו, ומדליקים נרות בכניסת הערב שלפניו וכך גם בכל שמונת הימים. נאמר בתלמוד: מאי חנוכה? דתנו רבנן: "בכ"ה בכסלו יומי דחנוכה תמניא דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון (ימי חנוכה שמונה הם שלא לספוד בהם ולא להתענות), כשנכנסו יוונים להיכל, טמאו כל השמנים שבהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחוס, בדקו ולא מצאו אלא פך שמן אחד שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו להדליק אלא יום אחד – נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים – לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה (שבת כא:).

ונשאלת השאלה, מדוע ל"שנה אחרת" קבעום בהלל והודאה – ולא קבעום מיד באותה שנה? והשיבו המפרשים: לפי שכבר לא הייתה נבואה קיימת, וחכמי הדור נתייראו לקבוע יום טוב לכל שנה, שמא לא יהא רישומו ניכר גם בשנה הבאה, אולם לשנה אחרת כשראו בנפשותם את אור הימים האלה שהוא מאיר בקרבם כמו בשנה שעברה – קבעום בהלל והודאה לדורות עולם. נס הניצחון של החשמונאים לא נזכר בתלמוד, אלא רק הנס של פך השמן, מפני שרישומו של נס השמן נשאר לעד, כי נר מצווה ותורה אור – דהיינו שעיקר שמחת הנס הוא בשמחת קיום התורה והמצוות, וכמו שכותב הרמב"ם בתחילת הלכות חנוכה: "בבית שני כשמלכי יוון גזרו גזירות על ישראל ובטלו דתם ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצוות, עד שריחם עליהם הקב"ה וגברו בני חשמונאי וכו'", הרי שהרמב"ם מתחיל את הנס במילים "ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצוות", ורק לאחר מכן כותב וגברו בני חשמונאי וכו', מפני שראש לכל הניסים הוא שזכו להפר את עצתם, שזממו להשכיח את התורה והמצוות, ולכן עיקר השמחה הוא בנס פך השמן. נס הניצחון של החשמונאים לא נזכר בתלמוד, אלא רק הנס של פך השמן מפני שרישומו של נס השמן נשאר לעד, כי נר מצווה ותורה אור – דהיינו שעיקר שמחת הנס הוא בשמחת קיום התורה והמצוות, וכמו שכותב הרמב"ם בתחילת הלכות חנוכה: "בבית שני כשמלכי יוון גזרו גזירות על ישראל ובטלו דתם ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצוות, עד שריחם עליהם הקב"ה וגברו בני חשמונאי וכו'", הרי שהרמב"ם מתחיל את הנס במילים "ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצוות", ורק לאחר מכן כותב וגברו בני חשמונאי וכו', מפני שראש לכל הניסים הוא שזכו להפר את עצתם, שזממו להשכיח את התורה והמצוות, ולכן עיקר השמחה הוא בנס פך השמן.

(הבית היהודי)

צדיקים במיתתם קרויים חיים

האדמו"ר האמצעי רבי דובער מליובאוויטש

בנו של אדמו"ר הזקן בעל התניא, נולד בט' כסלו ה'תקל"ד. לאחר הסתלקות אביו מילא מקומו בהנהגת חסידות חב"ד דרכו בהפצת המעיינות מאופיינת בסגנון ייחודי: בעוד מאמרי החסידות של רבנו הזקן הינם בדרך כלל קצרים, תמציתיים ומרוכזים כמשל מי המעיין הנובעין טיפין טיפין היא בחינת ה'חכמה' של חסידות חב"ד, הרי מאמרי בנו אדמו"ר האמצעי מעצינים באריכות החסר והביאור ומשובצים בהרחבה ובעמקות, בריבוי דוגמאות ומשלים וכדוגמת אור, רוחב ועומק זרימת מימי הנהר המרובים היא בחינת ה'בינה' של חסידות חב"ד.

עניין ייחודי נוסף אצל אדמו"ר האמצעי היא העובדה שכתב בעצמו את רוב מאמריו וספריו, בשונה משאר אדמו"רי חב"ד שרוב שיחותיהם ומאמרי החסידות שלהם הועלו בדרך כלל על הכתב על ידי ה'חזורים', הם חסידים בעלי זיכרון מופלא החוזרים על דברי הרבי שנאמרו על ידו בעל פה, ומעלים אותם לאחר מכן על הכתב ב'הנחות השומעים'.

בעקבות הלשנות שקריות חוזרות ונשנות נגד הרב, נאסר הרבי באסרו חג סוכות ושוחרר ביום י' כסלו תקפ"ו. יום שחרורו מן המאסר, הנקרא 'חג הגאולה' של האדמו"ר האמצעי, מצוין מדי שנה בשנה בלימוד תורתו ובהתוועדויות חסידיות ברחבי העולם. בט' כסלו שנת ה'תקפ"ח הסתלק אדמו"ר האמצעי ביום בו נולד, והוא בן חמישים וארבע שנים בלבד. מעלה מיוחדת ונדירה נודעת לעניין הלידה וההסתלקות החלים באותו יום וכדוגמת משה רבנו שנולד ונסתלק בו' באדר.

מחר יום שבת ט' כסלו יום הילולתו זיע"א.

צדיקים במיתתם קרויים חיים

ר' שלמה בן יחיאל לוריא המהרש"ל

המהרש"ל היה בן לשושלת רבנים ממשפחת לוריא שהייתה מפורסמת ומיוחסת לרש"י וממנו לדוד המלך. אביו רבי יחיאל לוריא כיהן כרב ואב בית דין סלוצק; בנו של רבי אברהם לוריא שכיח כאב"ד בבריסק

דליטא; בנו של רבי יחיאל לוריא רבה הראשון של בריסק הידוע בשמו; בנו של רבי אהרן לוריא אב"ד היילברון מגדולי רבני אשכנז (אביו של רבי יוחנן לוריא ונינה של הרבנית מרים שפירא).

המהרש"ל נולד ככל הנראה בבריסק שבליטא, אביו נפטר בצעירותו והוא התגורר בבית סבו, אבי אמו, הרב יצחק קלויבר מוורמייזא שכיחן כרב בפוזנא, מפיו למד תלמוד. על שם סבו-רבנו זה, חתם המהרש"ל לעיתים בכינוי שר יצחק או שלמה ר' יצחק. בגיל 25 נישא לליפקא בתו של רבי קלמן הברקשטן. בבריסק שבליטא, לאחר נישואיו עמד בראשות הישיבה המקומית, הוא שימש בעיר גם כדיין. המהרש"ל נחשב בשל תקופת כהונתו בבריסק, כאחד הראשונים שהביאו את לימוד התורה ליהדות ליטא כולה. נבחר לכהן כרבה של אוסטרוה שבווהלין במקום חמיו, הרב קלמן הברקשטן שעבר לכהן כאב"ד בריסק דליטא. רש"ל כיהן במקום חמיו גם כראש הישיבה באוסטרוה. בצו מלכותי הוא התמנה כרב הכולל של ווהלין כולה. במשך תקופת כהונתו באוסטרוה, עשה תקופה קצרה בליטא. לעת זקנתו, עבר לכהן כאב"ד וראש ישיבה בלובלין. בתחילה כיהן כראש הישיבה מיסודו של רבי שלום שכנא מלובלין, אך לאחר מחלוקת עם רבי ישראל בנו של רבי שלום שכנא על רקע היחס לשיטת ה'חילוקים', נאלץ לעזוב את הישיבה והקים ישיבה משלו. רבים מתלמידיו בישיבה זו היו תלמידי חכמים גדולים בדור שלאחריו, חלקם המשיכו אחריו את המאבק בשיטת הפלפול. בית הכנסת שלו בלובלין התאפיין במנהגים ייחודיים, ארכו היה ל"ו (36) אמה ורחבו ל"ב (32) כמניין לולב, ובחג הסוכות היו בני הקהילה מקיפים את בית הכנסת בסמוך לכותלי המבנה מבפנים עם ארבעת המינים בידיהם. עזרת הנשים מוקמה מעל בית הכנסת והקיפה את שלושת כתליו: הצפוני, הדרומי והמערבי. המהרש"ל היה בן תקופתו וקרוב משפחתו של הרמ"א, הם קיימו ביניהם התכתבות מקיפה, שהגיעה לעיתים להתבטאויות חריפות, אך שררו כבוד והערכה בין השניים ויש אף עדויות לכך שקראו זה את כתביו של זה עוד לפני שיצאו לדפוס. מפורסמים במיוחד דיוניהם בנושאי חשיבות הפילוסופיה והדקדוק. אף על פי ששניהם היו מוערכים ביותר, ורוב הפוסקים בדורם היו מתלמידי המהרש"ל, יש נטייה ברורה לפסיקה בעקבות הרמ"א. השל"ה כתב שראוי ליראי שמים להחמיר על עצמם כמהרש"ל נגד הרמ"א.

ספריו "חכמת שלמה" ו"ים של שלמה" נחשבים לאבני יסוד בפרשנות התלמוד הבבלי, תשובותיו ההלכתיות מעוטות בספרות ההלכה.

המהרש"ל נפטר בלובלין בגיל 63.

יום שלישי י"ב כסלו יום הילולתו זיע"א.

פתגמים מתוך דברי רבנו נחמן מברסלב:

כששואלים אדם מה שלומו, והוא עונה "רע", אומר לו הבורא: "זה רע בעיניך?!"
- אראה לך מה זה רע?!, אבל אם עונה "טוב!," אומר לו הבורא: "זה טוב בעיניך?!"
אראה לך מה זה טוב?!!

העלון מוקדש לע"נ ארלט-חנה בת פריחה.

לזיווג הגון

דוד בן אילנה.
צליל בת אסתר
מירית בת
דניאלה
גולן בן אסתר.
אביה בן ויואן.
צופית בת
שרונה.
גל בת אסתר.
עופרי בן עמית.
שרה בת אסנת
שולמית.
אביה בת אסנת
שולמית.

להצלחת

הרב משה בן חנה.
אבנר בן מול.
אירית בת רחל.
אליה בן אירית.
יוסף בן סימי.
תהילה בת אילנה.
אילני בן תהילה.
אור מול בת אירית
אשר בן אילנה.
שילת בת תהילה.
רבקה בת אודית.
נריה בן אירית.
נהוראי בן דניאלה.

לרפוי"ש

רחל בת שרה.
ברוך חי בן לאה.
מירה בת רחל.
ר' נפתלי בן
נעמה.
שמעון חנו.
ימנה בת חנינה.
אלגריה בת
מרים.
אליאן בת עזריה.
יוסף בן מרים.
מאיר בן חנינה.
רחל בת מול.
אנט בת אסתר.

לע"נ

אליהו בר שרה.
מול בת חנה
יעקב בר מול.
יצחק מאיר בר מול.
יוסף בר חנה
ינית בת רחל.
שלמה טויטו בן
מסעודה.
שושנה רוט בת
קלרה.
סול בת מסעודי.
שמחה אמולג.
נגייה בת סרח.
שושנה בת חיה.